

Telegraful Român

Organ național-bisericesc

Abonamentul:

Un an 300 Lei. — Șase luni 150 Lei. — Trei luni 80 Lei. — Pentru străinătate un an 600 Lei. — Pentru America 4 Dolari.

— Ziarul apare Marți și Vineră —

Prețul inserțiunilor: un șir peti 5 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabatul cuvenit.

Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației ziarului „Telegraful Român”, Sibiu, Strada Mitropoliei Nr. 45.

Correspondențele

să se adreseze Redacției „Telegraful Român”, Strada Mitropoliei Nr. 45. — Scrisori neîncadrate se refuză — Articole nepublicate nu se înapoiază.

An nou — viață nouă!...

Se strânge înăuntrul vieții vremea ca într-o visterie adâncă — sporește veșnicia trecutului cu șirul de ani fără capăt — în clipe ce curg ca niște unde pe valul infinitului, își prinde ființa noastră însetată de nemurire, crâmpenele ei de lumină și nădejile ei sfinte de viitor. Viața fugară — frumoasă vremelnică — viață birnică nimicirii, suflet fără zori în depărtările zărilor lumii! Cuget răcit în pulberea clipei — inimă ucisă de dureri fără nume — e cugetul și inima vieții orfane de ideal... An nou, an nou! Vin nou în hărdaie sparte! Năzuinți vii în suflete moarte! Ce tragică noutate! Ce farsă joci tu vieții și cât de amare iluziile pe care le legăm de tine!... Biată viață omenească!... Cum te 'nșeli tu cu închipuirii! Câte decepții îți pregătești!

Cu cât entuziasm te lași sedusă de himere! Visezi viață — agăț-te de minciuni desperată, ca de proprii tăi copii — rupți din trupul tău fecundat de zădărnici, procrează-ți idoli tăi suverani cu frenezie. Te pleacă smerită — sfioasă și fără cântare sub jugul martiriului la care te osândește de-apururi țărâna ntrupărilor tale!

Nu uita însă că și ziua de ieri și de altăieri — și ziua de azi și de mâine — pot fi zile de moarte sau zile senine de naștere — morminte sau culmi — neant sau creații din nou!

Ai tihă o clipă! Și mergi la izvoarele tale! Ascultă-le rostul — în tăcerile singurătății grăește din veac adevărul: «*Uitând ce este în urma mea, la cele dinainte mă avânt*» (Filipeni III, 13). Uitănd ce nu trebuia să știi și tinzând la ceea ce nu trebuia să uiți!... Cât miez de înțelepciune vie găsești când îți cucerești gândul po-veților sfintelor!...

Uitând chipul greșălelor tale — uitând pofta înșirărilor grele — uitând atâtea lucruri deșarte — uitând firea necată în rele, uitând trufiile gândului nevolnic și plin de întunec — uitând sfatul viclean al urii, uitând duhul atâtor nemici — îngropând în uitare pe omul cel vechi — sălăș necucernic de umbre — și îmbrăcând pe cel nou în lumina cu care luminează lumea Hristos!

Aruncă-te curajoasă, viață — întinde bine — privește 'n zăriști — o zi nouă se naște pentru renașterea ta! Crezi răspun-ternic în izbândă. — Idealul în veci nu e învins. Hristos a biruit moartea și pă-șește falnic peste vremi până la sufletul

tău lănced — să-l desmortească — să-l întrezeze — să-l ia cu El pe Tabor!...

Viața cea nouă e viață răsădită în El — viață care luptă cu El, biruște prin El — și svărnește pentru El! Oricare altă viață e minciună și zămislește durere și moarte!

Azi sau mâine poate începe veșnicia ta — adică frumusețea și lămurirea rostului tău în lume!

Nu amâna mereu clipe, pe care o vi-zezi de stăta vreme, a certitudinii pe care vrei să-ți zidești silințele tale de bine!

Nu numai peste bulgării care astupă o groapă și un trup coborât în ea, începe descoperirea tainelor nepătrunse de gând — ci și dincoace de ei — aici — tu poți desluși misterul soartei tale!

Ai nevoie de un dicționar — îl ai la îndemână, — e Evanghelia, e scrisă cu sângele crucii — e toată numai o vâpaie de iubire — și pentru că te iubesc atât de mult și pentru că mi-e milă de tine, viață a poporului meu, mamă bună a vieții mele — îți fac dar de această zi mare *Cartea slăvită* urându-ți să te renași, să crești și să te mântuești prin ea. —

An nou, an nou! Dacă nu ne aduci și o viață nouă — mincinoasă și steapă îți este noutatea — și nu te prăznuiești!

Vino, Doamne Tu în fruntea zilelor, ceasurilor și clipelor anului acestuia, ca să fie spornică, senină și cumințe viața noastră, ca să fie pacinică și rodnică conștiința lumii și să nu mai fie platnică păcatului și capșilor lui!

Înfrățește Mântuitorule, sufletele oam-nenilor și le adună de grabă în jurul altarelor Tale — ca să-și uite de idoli muți, surzi și cruzi ai veacului prezent, căci «*fără tine nu putem face nimic*»! Ear — ceea ce ne ostenim să culegem numai cu puterile noastre plâpânde, e risipă și să-răcie fără leac. —

Inspira neamului nostru, Hristoase, du-hul Tău de putere. Amin.

Dr. Gr. Cr.

Nou abonament

Cu 1 Ianuar 1925 deschidem nou abonament, la *Telegraful Român*, cu prețurile arătate în fruntea ziarului.

Dnii abonați sunt invitați să-și înoc-ească din vreme abonamentul, stărind pentru răspândirea organului nostru în cercuri cât mai largi.

Abonamentul se face prin mandat postal. Numele abonatului și locuința (și poșta ultimă) să se scrie legibil, la adresa Administrația *Telegraful Român*, Sibiu

Administrația.

Nou an

(=) Anul vechi s'a dus și anul nou și-a luat începutul.

Multe și mari sănt greutățile ce le moștenim de la vechiul an, — și ele ne pri-vesc nu numai pe noi și țara noastră, ci ating simțitor toate țările, fie că au luat, fie că n'au luat parte la marele război al desrobirilor de țări și popoare.

Întâmpinăm, pe lângă toate acestea, noul an cu încrederea că mersul normal în trebile obștești ale țării noastre nu va fi stânjenit prea mult în 1925, și cu spe-ranța tare că prin muncă spornică și în deosebi mai *frățescă* decât până acum, și inspirați de ideea solidarității naționale, vom izbuti să ridicăm bună starea și pre-stigiul statului tinăr al tuturor românilor și a bisericii lui dominante.

Cu raport la sfânta biserică ortodoxă română anul 1924 n'a fost sîrac în fapte de însemnătate și cu urmări priincioase și mult promițătoare pentru viitorul ei.

Într'un scurt reasumat, vom reaminti momentele de căpetenie în legătură cu clerul și poporul acestei biserici.

În primul loc înregistrăm hotărârea, așa de românească și înțeleaptă, a satelor ardelenesti de a reveni la vechea lor bi-serică, și a înfăptui, în acest chip, unitatea deplină a neamului. Pasul satelor, din de-sebite părți ale Ardealului, nu putea să producă decât înalte mulțumiri sufletești în orice inimi înțeleghătoare, și să arate că întoarcerea la ortodoxie — ca un proces firesc — nu poate să fie stavilă de nici o încercare d'a mai ținea vie vechea des-binare între frați.

Alt fapt, îmbucurător al anului expi-rat, este completarea organizării seminariale prin deschiderea Academiei Teologice Andrei-ane, a Academiei Teologice din Ora-dea Mare și a Seminarului teologic din Cluj, — instituții ale căror prelegeri, ținute de entuziaști profesori cu temeinice pre-gătiri, sânt astăzi cercetate de numeroși ascultători ieșiți din ultima clasă superioară a școalelor secundare.

Un eveniment istoric al anului 1924 constituie pomenirea eroului național Avram Iancu: la serbările din Septemvrie în Câm-peni, Cluj, Vidra, Baia de Cris, Tebea și Muntele Găina, poporul și clerul bisericii noastre au adus prinos de admirare um-brei neuitatului erou, în fața MM. LLor, a Regelui și Reginei, întâmpinați — după triumfală călătorie în statele occidentale Franța, Anglia, Belgia și Elveția, — cu mândrie, recunoștință și omagial respect.

În ședințele senatului arhieriei bisericii ortodoxe au susținut și apărut cu energie caracterul confesional al școalelor confessionale ce avem; — ear în eparhii s'au continuat vizitațiile canonice ca în anii precedenți. În arhiepiscopie s'a vizitat în vară (în anul Geoagiuului, în județul Hunedoarei, ear către sfârșitul anului Brașovul.

Congresul național-bisericesc, întrunit în Octomvrie, între alte obiecte importante a lăsat act despre lucrările comisiei congresuale pentru unificarea organizației bisericesti. Congresul a declarat că își menține hotărârile precedente (din anii 1920 și 1921) pentru înfăptuirea operei amintite și așteaptă în permanență propunerile comisiei, rezervându-și dreptul de a decide, și apărând și mai departe autonomia și libertatea bisericii noastre ardelen.

Un curs catehetic, ținut în vară la Sibiu, în Academia Teologică Andreiană, a dat bună ocazie profesorilor de religie ai arhiepiscopiei ardelen să asculte două săptămâni conferințele măduoase ale celor mai reputați bărbați ai bisericii și școlii românești.

Ear cursul pastoral (al doilea) din Noemvrie și Decemvrie, organizat de Consistorul arhiepiscopiei, a adunat eară un număr frumos de preoți din fiecare protopopiat, pentru a le da puțină să dobândească orientări nouă în păstoria sufletelor conform actualelor împrejurări și cerințe.

Congresul Asociației «Andrei Șagun» ținut în Noemvrie la Oradea Mare, s'a ocupat de apostolatul laic la sate și orașe.

Conferințele roștite și desideratele aduse în acel congres au contribuit și vor contribui la lămurirea chestiunilor care au format programul lucrărilor dela Oradea-Mare.

Atât cu prilejul acestei întruniri, cât și la alte adunări preoțești s'a accentuat din nou mișcarea îndreptățită pornită împotriva încheerii concordatului cu Roma papală, mereu uneltitoare contra țarilor ortodoxe.

Sectarismul, cu care firea religioasă a țaranului ardelen nu se împacă nici decum, formează totuși o continuă amenințare în calea progresului bisericii noastre.

Sectarii devin din ce în ce mai îndrăzneți. De aceea activitatea corporațiilor civile și bisericesti, în combaterea lor, este deplin îndreptățită, — și în anul în care ne aflăm ea va trebui întărită din adins.

Indreptarea calendarului — combătută în special de sectari — n'a întâmpinat, peste tot, rezistență din partea credincioșilor arhiepiscopiei ardelen. Schimbările făcute și aprobate de Sf. Sinod s'au primit cu încredere și fără teamă că prin calendarul îndreptat ne-am abate dela rândurile bisericii ortodoxe de răsărit.

Asupra tuturor momentelor, schițate mai sus, organul nostru de publicitate, Telegraful Român, a făcut în 1924 amănunțite expuneri obiective.

Pentru a putea duce mai departe această muncă zărilor, cerem din nou binevoitorul sprijin al cititorilor și colaboratorilor noștri vechi și noi.

Ce doriți să aduceți Moș Crăciun României?

Sub acest titlu, contrații dela ziarul *CU VANTUL din capitală* au făcut o anchetă la care au primit numeroase răspunsuri dela fruntașii vieții publice din toată țara.

I. P. S. Sa Mitropolitul nostru *NICOLAE* a dat următorul răspuns:

Deodată cu praznicul Nașterii Domnului, vine la noi Domnul însuși.

Acesta e darul cel mare pe care ni-l trimite Tatăl ceresc pentru a noastră mântuire.

Moș Crăciun — ca să răspund la întrebarea d-voastră — doresc să ne inspire hotărârea tare și neșovălnică și conștiința până la ultimele ei consecințe, de a ne deschide inimile, toți fiii țării și ai neamului nostru, pentru a primi în inșele pe cel născut în ieslea din Vifleim.

O, ce val de viață nouă s'ar revărsa asupra României, izvorând din acele pro-

funzimi ale sufletului în care se plămădește destinul unui popor în lume!

Nu mai prin factorii politici și economici — ori cât de bogată ar fi în ei țara lui Moș Crăciun — nu putem ajunge la liman. Aceasta e dovada palpabilă pe care ni-o dau sforțările urlase ale timpului nostru și care ar trebui să intre în convingerea tuturor celor ce poartă vreo răspundere pentru viitorul neamului.

Să ne deschidem deci larg porțile sufletului pentru — Cel ce vine!

Nicolae

Mitropolitul Ardealului

„Adevăratul preot sau ce ar face Isus“

Un eveniment de o covârșitoare însemnătate pentru viața noastră creștină și pastorală este traducerea în românește de către distinsul publicist *I. Gr. Oprea* a cărții lui *Ch. M. Sheldon* „Adevăratul preot sau ce ar face Isus“. O recomandăm tuturor fraților preoți și tuturor creștinilor sinceri față de Mântuitorul lor, cu convingerea că din pildele de vrednicie evanghelică și de apostolat entuziast pe care ea ni le înfățișează, își vor putea înviora puterile și nădejile lor misionare. Fără sugestiile ei, lucrarea preotului va fi lipsită de inspirație și de organizație vie, sinceră și rodnică. O recenzie o găsim nepotrivită. Poate desfigura puțin frumusețile de care prisoese lucrarea despre care vorbim.

E o carte care trebuie citită și meditată ca în clipe de rugăciune, pentru toate luminile ei să poată fi absorbite de conștiință și transmutate în viață reală. E cea mai plină și mai darnică solie din lumea inimilor care s'au scuturat de lăncedele reverii ale Laodiceii și Corintului — pentru a privi, a interpreta și a trăi viața prin Isus Hristos.

Cine o va beoli cu neîncredere va avea mari pagube! E dela un capăt până la altul o viață în care se proiectează și fructifică lumina Evangheliei — și cu o intensitate pe care n'au cunoscut-o decât primele veacuri ale transfigurării apostolice!

Pr. Gr. Cr.

* Tipografia «Răsăritul», București, Str. Sfinții Apostoli 22 A.

Aceiași scriere, după traducerea și prelucrarea făcută în rusă de preotul G. Petrov, ni-a dat-o într-o foarte frumoasă ediție românească Părintele N. Teodora din tractul Geoagiuului, păminte N. Teodora dela Balșa a ținut credincioșilor următoarea predică:

Dela conferințele preoțești

În Duminică 28 după Rusalii, cu ocazia conferinței preoțești, din Almașul de mijloc, a grupului V religioși din tractul Geoagiuului, păminte N. Teodora dela Balșa a ținut credincioșilor următoarea predică:

Iubiților creștini, — Luat-ați aminte, cu destulă pătrundere, ceea ce s'a spus în Sf. Evanghelie de astăzi?

Auzit-ați că un om oarecare a făcut cină mare și a chemat pe mulți la masă, trimițându-și sluga să zică celor chemați: *Veniți, căci eată gata sunt toate!*

Cine nu se bucură oare dacă este chemat la o masă mare, când acolo e desfătare și voie bună. Dar eată că cei chemați la această cină nu se duc, toți spun că sunt cuprinși de grijele lumesti: Unul se lapădă zicând, că țarina și-a cumpărat și trebuie neapărat să issă s'o vadă. Al doilea se lapădă zicând că părechi de boi cinci a cumpărat și merge să-i ispitească. Al treilea se lapădă zicând că soție și-a luat, și pentru aceasta nu poate merge...

Mare necuviință este răspunsul dat din partea celor chemați: ei arată o nepăsare față de stăpânul, care le aduce dragoste și prietenie chemându-i la sine.

Când sluga spune cum cei chemați nu voesc să vie, stăpânul li poruncește: *«Ieși la*

FOIȘOARA

Rugăciunea unei Regine

De sfințele sărbători ale Nașterii Mântuitorului și Anul nou, Doamna și Stăpâna Țării românești a trimis ziarului din Cluj *Cultura Poporului* un prețios dar moral, în câteva rânduri scrise pentru cele însetate după cultura cea adevărată.

Eată rândurile acestea ale M. Sale Reginei Maria:

Doamne! Imi ridic sufletul către Tine, ascultă umila rugă mea. La preamărirea Tu m'ai ridicat și al pus în mâinile mele puterea pe care nu mulți oameni o au. Mi-ai arătat drumul care trebuie să fie numai al meu, drum fără popas și fără șovăială. S'ar crede că numai sub strălucirea de soare mi se întinde calea; eu însă, Doamne, i-am simțit și pietrele, pe mine m'au înghimpat spinii care cresc sub trandafirii din grădina mea. Prin Tine fața mea s'a luminat înaintea celor săraci și plini de obidă.

Când mi-ai pus purpura pe umeri și coroana pe cap, Tu m'ai ajutat să le port pentru ei, ca și când n'ar fi o povară și m'ai îndemnat zicându-mi în toamnă: «Printre multe te-am ales, slujește cinslea ce ți-a fost dată, să-ți fie mîna ușoară, mîngăietoare vorba, ear în inima ta, adăpost să caute toți oboșiiți robii de mînăriti.

Seoulă-te cu zorile și nu-ți fie greu somnul de noapte, ca orice strigăt de ajutor să poată pătrunde la tine. Tu ești urșită să fii mama unui popor, să-l duci înainte în năzuința lui spre lumină și să-ți frângi sufletul sub greutatea bucuriilor și durerilor celor mulți.

De aceea, Doamne, rugăciunea mea se îndreaptă către Tine. Dă-mi putere și razim în ori ce vâltoare. Ajută-mă, soartea s'o înfrunt, frica s'o alung, nerăbdarea s'o înfrân și în pragul năpastei să nu mă plec. Dă-mi, Doamne, o inimă vitează să spulbere amărăciunile căle te aud și le văd, o inimă tare să nu cunoscă des-nădejdea ceasului de seară, o inimă destul de încăpătoare ca să tubească pe cel disprețuit și să nu i judece fără ascultare. Cer darul cuvântului, al iubirii deapropelut, cer darul mîlei și al iertării. Ajută-mă să țin fruntea sus, nu din mândrie, ci din curățenie de conștiință, putând privi senin în ochii tuturor.

Ear când la plinirea vremii va bate ceasul meu de odihnă, fă Tu, stăpâne, ca cei pentru cari voi fi trăit să mă pomenească în buna lor amintire, reînviind din toată fînja mea trecătoare o față luminată de bunătate, întinzând cu dărnice mîinile amănândouă și semănând pretutindeni iubire și înțelegere.

Maria

Nașterea Domnului

Sfintele sărbători ale Nașterii Domnului au fost prăznuite și în anul acesta în centrul metropoliei noastre cu deosebită solemnitate.

În ziua primă a oficiat în catedrala țesită de credincioși sfânta liturghie I. P. S. Sa arhiepiscopul și mitropolitul nostru Nicolae cu mare asistență.

La finea sfintei liturghii I. P. S. Sa Mitropolitul a rostit o înstăvitoare cuvântare despre însemnătatea evenimentului celui mare al nașterii Domnului și Mântuitorului nostru Iisus Hristos. Mănecând dela cuvintele *Al Domnului este pământul și plinirea lui, lumea și toți cei ce locuiesc într'ansa* (Psalm 23, 1). În partea primă a cuvântării a documentat în mod plastic realitatea teologiei în lume, adică a faptului, că lumea și tot ce există în univers, sânt rezultatele unui plan bine determinat, care se realizează în urma voinței nestrămutate și nemărginite a lui Dumnezeu.

În partea a doua ne-a arătat, că Nașterea Domnului este cea mai bună dovadă despre iubirea Tatălui și despre grija ce o poartă pentru pământ prin unul născut Fiul al său, întrucât *El însuși este iubirea*. La cei vechi era credința, că apa și focul dau ființă lumii, alții căutau să deslege enigma existenței prin combinații numerice, iar alții susțineau că materia este totul și că afară de materie nu există nimic. Hristos Mântuitorul ni-a adus solia că Dumnezeu e iubire și din iubire și-a dat și pe unul născut Fiul său să se jertfească pentru omenime; deci atunci nu mai putem zice că nu e al Domnului pământul. Eardacă Domnul poartă grije de el, atunci noi avem două mari datorii față de El și anume: 1. De a da lui Dumnezeu inima cu tot binele cel mai păstrăm în es. 2. Să ne apropiem de El cu cugetul curat și fapte demne, să ne deshidem inimile larg, să facem să se nască în ele Hristos și să nu facem ca aceia cari nu au nici un loc în inimile lor pentru Domnul. Deșertați-vă sufletul de toate lucrurile lumești, și faceți loc lui Hristos, căci El este răsizul și sprijinul nostru al tuturor, căci cei ce se depărtează de El, nu știu de ce bunătați se lipsesc, iar dintre acei cari s'au apropiat de El nici unul nu s'a depărtat cu sufletul gol. Al Domnului e pământul și lumea. Aceasta e credința tare cu care trebuie să ne depărțăm din fața sf. altar și prin care să vedem lumea îmbrăcată ca într-o haină de sărbătoare și printr'ansa să sporim împărăția lui Dumnezeu. Să ridicăm pe cei căzuți, să saturem pe cei flămânzi, să îmbrăcăm pe cei goi, și astfel să urmăm calea vieții noastre fiind călăuziți de steaua sufletului nostru, care este Hristos cel născut azi în ieslea din Vifleem. Urează sărbătorii fericite tuturor.

Cuvântarea I. P. S. Sale, ascultată în o liniște solemnă de numărșii credincioși, între cari cu plăcere am observat pe toți intelectualii noștri mireni, a făcut o adâncă impresie.

La finea sfintei liturghii din ziua a doua de Crăciun a predicat pâr. protoiereu Emilian Cioran, ear Dumineca trecută a predicat profesorul dela Academia noastră teologică, Dr. Gr. Cristescu.

În discursul tuturor sărbătorilor răspunsurile liturgice le-a dat corul catedralei dirigit de profesorul Timotei Popovici.

Și împotriva statului cehoslovac! Cunoaștem atitudinea Vaticanului contra statului român în chestiunea Basarabiei. Aceaș atitudine dușmănoasă o manifestă Roma papală și împotriva Cehoslovaciei. Se anunță adică din Praga următoarele:

În secția de externe a parlamentului, deputatul naționalist social ceh *Hrusovskî* strage luarea aminte a secțiunii asupra politicii dușmănoase, urmate împotriva Cehoslovaciei din partea Vaticanului, a cărui acțiune din Slovensko trece peste marginile dreptului său de activitate în această țară. Vaticanul, zice deputatul Hrusovskî, sprijinește astfel de mișcări, care jănesc la distrugerea statului ceh; și de aceea, numitul deputat cere ca reprezentantul cehoslovac de pe lângă Vatican să fie imediat revocat.

Rugăciune iredentistă în Ungaria

În școlile primare ale vecinilor noștri apuseni se învață următoarea rugăciune, datorită unui oarecare Benki Ferenc:

«Tatăl nostru, avem încredere în tine și sperăm că ne vei da înapoi țara noastră răpită. Tu, carele ești în ceruri, sfintează-se numele tău; întoarce-ți ochii către patria mea și pedepsește pe toți acei cari fac să suferim ungușime. Fie voia ta și pe pământ, ca în ceruri, și scapă-ne de cehi, de români și de sârbi, cari în ura lor ni-au sfășiat drapelile și au distrus un popor viguros.

«El însă aceia cari au îmbrăcăt în patria noastră milenară; ei au călcat în picioare și au împrăștiat pe maghiari; ei, cari fură și omoară în toată libertatea, fără să se întrebe ce o să fie mâne și nu se tem de ordinele tale sfinte. Pedepsește-i Doamne, și arată-le puterea ta.

«Pânea noastră cea de toate zilele, dă-ne-o nouă astăzi, iartă ne păcatele și nu ne părăsi. La rândul nostru vom ierta pe acei cari ne-au ofensat; și nu vom revolta, dacă tu o ordini, contra celor cari au furat cu obraznicie patria noastră.

«Oh, nu ne da nimic, decât pământul nostru sfânt, și scapă ne pentru totdeauna de ei. Amin».

— Așastie «pedagogul» Ferenc să mințescă, stălcind rugăciunea creștinilor și înveninând sufletele celor mici.

Crăciunul întemnițaților

din închisoare pachețului Sibiu a fost un prijel de înălțare sufletască și de reculegere morală și pentru nenorociții, izgoniți de societate și strânsi între zidurile temniței. De un an încheiat fac slujbă religioasă acolo căutând să lumineze cu Evanghelia lui Hristos în întunecul sufletelor și să le dau un razim moral pentru a-și purta cu răbdare soarta și a se întări și îndrepta pentru vremea vieții lor viitoare.

Cu ajutorul dlui director al închisorii și cu sprijinul inimilor miloase am putut însemna anul acesta «pom de Crăciun» și pentru ei. Trebuia să simți și aceștia că Fiul lui Dumnezeu s'a întrupat și pentru ei. În pâlșitul domol al luminilor aprinse, le-am îndrumat ochii sufletului spre «Lumina, ce a răsărit lumii» în peștera din Betleem, și năvălește ca să umplă și viața lor cu lumina și căldură.

Di primprocuror, care a asistat la serbare, le spune cuvinte de întărire și mângăiere și dl director al închisorii se alătură cu vorba sa la înfrățirea creștină, în care ne găseam în ziua Nașterii Domnului.

Lacrimi de căință sincere și de adânci ofiări însoțesc împărțirea de colaci, de cânticele de rugăciuni și de câte o altă broșură de lectură bună pentru fiecare, fără deosebire de neam și confesiune.

Mulțămesc foarte mult tuturor celor ce m'au ajutat să ridic moralul acestor decăzuți.

Pe lângă ce am putut face însumi, părintele Dr. Gr. Cristescu mi-a înlesnit 16 buc. cărți de rugăciuni 2 broșuri și colac, Librăria arhidiecezană 4 cărți de rugăciuni și 4 broșuri, Librăria «Foala Poporului» 4 cărți de rugăciuni și 32 broșuri, Librăria W. Kraft 6 broșuri, Librăria Săteanului 6 broșuri și 6 calendare pe 1925. Iar bani s'au strâns dela dnii Dr. 7 Lei 60, Dr. Turcu, Dr. Dör, Ern. Glossner, Dr. N. Schiau, câte Lei 50; G. Herbert, I. Weindel, I. Reichardt, König, Frații Grünberger, Schöppel și Franck K. Nussbächer, I. H. Rosenthal, Dr. Muntean, Dr. Isac câte Lei 20; Braun V., H. B., Guber, Zintz, O. Klon, T. Moga, Hala de vânzare a Reun. «agric. săsești, Pollak S. Gh. Ișan, Compactoria Zach, Embacher M. câte Lei 10; alții cu nume nedescifrabile și cu sume mai mici Lei 265; cu totul Lei 835, din cari s'a cumpărat pomul de Crăciun și cele treicincioase pentru o mai bună hrană pe zilele de sărbători.

Lacrimile de bucurie, pe cari le-au vărsat acești îndurerăți în nenorocirea lor, vor rodi răsplătă înșutită, pe seama celor ce au avut milă de ei.

Preot P. Morușca,
confesorul închisorii.

răspântiile și ulzele cetății, și săracii și ciungii și schiopii și orbi adu-i aici!»

Și întorcându-se sluga a zis: Doamne, s'a făcut cum ai poruncit, și încă mai este loc.

Și a zis Domnul către slugă: Ieși la drumuri și la garduri și li silește să intre, să se umple casa mea; căci zic vouă că nici unul din bărbații aceia cari erau chemați, nu va gusta cina mea, căci mulți sânt chemați, dar puțini aleși...

Iubiților creștini! Prin omul care a făcut cina se înțelege însuși Dumnezeu; prin cină înțelegem împărăția cerească a lui Dumnezeu; ear prin sluga trimisă să cheme la cină, se înțelege Fiul lui Dumnezeu Mântuitorul nostru Iisus Hristos.

Chemarea aceasta la cina Domnului s'a făcut până la venirea lui Hristos prin oameni trimiși de Dumnezeu, proroci, ear după aceea prin Iisus Hristos.

Noi toți sântem chemați zilnic la împărăția lui Dumnezeu. În legea noastră creștină chemarea aceasta se face prin preoți și prin slujbele sfinte care preoții le fac în biserică lui Hristos.

Dar puțini oameni ascultă azi și iau în seamă această chemare. Cei mai mulți nu se

pot despărți de bunătațile lumești și slujesc trupului și mamonei, și nu lui Dumnezeu.

Cei mai mulți dintre oamenii vremii noastre nu se pot lăsa de cele lumești în schimbul celor sufleteste, pe care ei nu le văd și nu yreau să le înțeleagă. Oamenii de azi, uitându-și de Dumnezeu, nu iau în seamă poruncile Lui și își văd zi de zi numai de ale trupului, ca și când în viața viitoare, de dincolo de mormânt, cu trupul vom merge numai înaintea judecării celei cerești. Dar ce va folosi omului dacă va dobândi lumea întreagă, iar sufletul și i va pierde — sau ce va da omul în schimb pentru sufletul său, zice sfânta Scriptură. (Matei XVI 26. Luca IX. 25).

Nepăsarea omului, cu privire la mântuirea sufletului său, nu poate fi cu nimica scuzată, cum se scuza cei chemați la cina din această Evanghelie, nici cu lipsa de timp, nici cu împlinirea datorișelor deosebite ce le are omul, nici cu alte pedeci. Nici unul dintre acei bărbați chemați nu va gusta din cina mea, zice Domnul. Nu, pentru că nici unul nu s'a făcut vrednic de cina sau de împărăția lui Dumnezeu. Mai curând vor intra săracii și ciungii, orbi și schiopii în împărăția cerească, fiindcă ei, trăind în suferințe și în năcăz nelăntur, nu-și uită de Dumnezeu.

Văduceți aminte din Evanghelia bogatului

și săracului Lazar, care cerșea la ușa bogatului îmbuibat, că nu bogatul, ci săracul Lazar a ajuns după moarte în sinul lui Avram. «Veniți la mine toți cei osteniți și înșărcinați și eu vă voi odihni pe voi, zice Domnul», (Matei XI. 28).

Numai lăpădarea de sine și de griile lumești aduce omului puțința să intre întru împărăția lui Dumnezeu, și aceasta se poate ajunge prin viață curată, fără de păcate și prin fapte bune creștinești.

Dar, creștinii de acum nu caută să se apropie de împărăția lui Dumnezeu nici măcar Dumineca ori în zile de sărbători, căci adeseori vedem bisericile goale, ear oamenii dau năvală la petreceri, la ospețe și alte lucruri lumești.

Ca să ne învrednicim de masa la care ne cheamă Domnul, să ne lăpădam, iubiților, de griile avușilor, cari azi mai ales au zăpăcit toată lumea ca și pe cei chemați la cina din această Evanghelie.

Sf. Scriptură ne spune: «Deci așa fieștecare dintre voi, care nu se lapădă de toate avușile sale, nu poate fi învâșcel al meu» (Luca 14, 33).

Mulți cred că avuția ferește pe om. Nici decum, dragii mei! Avuția mai adese ori ne ferește sufletul celui bogat, nedându-i răgaz să cugete la Dumnezeu, ci făcându-se rob avușii sale. Nebunule — zice Domnul celui ce

Câteva clipe duioase...

Pe lângă adâncă și dumnezăscă semnificație pentru viața lumii, sărbătoarea slăvește Nașterii a Domnului are, în deosebi, frumuseți negrăite, de poezie duioasă pentru simțirea precurată a copiilor...

Între pruncul născut în staulul smerit al Betleemului și odraslele necăjite de lipsuri ale oamenilor, sânt intime comuniuni sufletești și profunde afinități morale. Solidaritatea suferinței la proporții de tragedie în viața lumii de azi. — Copiii părăsiți de oblăduirea iubirii și grijii părinților lor jertfelnici, sânt frații cei buni și îndurerați ai lui Hristos. Ni l-a lăsat Dumnezeu în ocrotirea noastră — ca să ne verifice, pare, sinceritatea inimii noastre creștine. Printr-un testament misterios eroii sfinților noastre credințe străbune ne-au ales pentru marea vrednicie de tutori ai fiilor celor lăstăriți din ființa lor strivită de moarte — așezând în conștiințele noastre toată răspunderea pentru viașterea de suflet fraged, feciorelnic și atât de împovărat de dureri ai muștenitorilor vieții și cugetului lor bun și moștenic.

Orfelinatul arhidiecezan și-a deschis largi încăperile lui încălzite statornic de o nepregătită iubire creștinească, spre a adăposti ca și ieslea de acum 2000 de ani, copii fără prișpas în lume ai căminurilor risipite de pustiriile războiului celui de pomină. Vrednicul călăuzitor de sufete priebege, pâr. Trifa, el însuși isbit de multe dureri în viață, a fost chemat să fie tată și mamă orfanilor de război.

Ajunul Crăciunului a fost o zi de seninătate și de belșug și pentru copiii săi lipsiți din orfelinat.

I. P. S. Mitropolit, ca și în ceilalți ani, a luat parte la bucuria «celor fără tată» — ca un părinte care din prisosul bunății sale creștinești simte nevoia să împărtășească tuturor cu dăruire fără margini, tot ceace poate ajuta sufletul omenesc să crească și să rodească virtute.

L-am văzut mângâind capete bălaie de copii, șglobiți și frumosi în neastăpărul nevinovăției lor încrezătoare — lămurind cu multă luare aminte cum se învârt o jucărie ca să poată cânta — vorbind cu toți duos și întim — iar pe copiii roind șurdalnic, în jurul său cum roiau pruncul în jurul lui Hristos când îi chema lângă sine cu cuvintele: «Lăsați copiii să vină la mine».

Copiii au cântat cuminți — au jucat și o piesă cu ingeri — au recitat poezii mișcătoare prin simțirile pe care le stău turna în cuvintele lor, și au mulțumit cuvintelor celor ce au venit cu dar de cuvânt bun, de îmbrăcăminte și hrană în casa lor. — Le-a vorbit și I. P. S. Mitropolit — sfătându-i să lubească pe Hristos care a venit în lume mai ales pentru ei. — Li s'au împărțit ghețe, prăjituri, mere, nuci și co-

zonaci, aduși cu multă trudă de unul din cei mai devotați sprijinitori ai orfanilor de război, de Părintele protonop militar I. Dăncilă și care ca și în anii trecuți — s'a ostenit cu colecte printre elevii săi dela Școala militară și printre ofițeri — ca să aducă bucurie în sufletul copiilor luptătorilor de ieri, de sfințele sărbători.

I. P. S. Mitropolit s'a făcut ecoul recunoștinții micilor orfani — aducând mulțumiri armatei care prin Pâr. Dăncilă a contribuit cu darurile sale la pomul orfelinului.

I. P. S. Mitropolit, cu greu, s'a putut despărți de copii — dar a plecat făgăduindu-le că va veni cât mai des pe la ei.

A fost o zi în care uitul puteau primi o lecție despre virtutea obligatorie a recunoștinții. Au evitat o însă. Așa se explică probabil de ce asistența a fost atât de puțin numeroasă.

Dr. Cr.

Cercul de lectură biblică

al Secției Sibiu a Societății ortodoxe naționale a femeilor române s'a deschis la 19 Decembrie, în prezența membrilor din comitetul secției și a câtorva doamne din societatea sibiană, cari se identifică cu problemele sufletești, pe cari le-a îmbrățișat Societatea.

Părintele P. Morașca, secretarul secției, a arătat rostul întrunirilor la acest cerc. În preajma Crăciunului fiind, a citit despre vestea cea minunată, pe care ingerul o aduce Fecioarei Maria, încheind cu minunea Nașterii Domnului nostru Ius Hristos, după sfințele Evanghelii dela Matei și Ioan.

S'a oprit în special și a comentat pilda de retragere a sfinței Fecioare din șgomotul lumii, starea de reculegere sufletească și de liniștită meditație religioasă, în care se găsea în clipa când a primit solia cerească. Și a arătat apoi necesitatea arzătoare a concentrării sufletești în vremele noastre și a adăncirii cuvântului sfinței Scripturi pentru renașterea sufletească, fără de care nu poate urma o îndreptare spre mai bine în viața noastră creștinească și românească, problemă care stă în centrul preocupărilor Societății ortodoxe a femeilor.

Aceste întruniri la «Cercul de lectură biblică» vor continua dela 9 Ianuarie 1925, în fiecare Vineri dela ora 6-7, în saleta dela intrarea în Hotelul Bulevard, ca un prelușiu la însușirea de cultură ce urmează a se organiza în salete rămase libere din acest palat al Consistoriului arhidiecezan.

Participarea este liberă pentru oricine simte îndemnul sufletesc de a lua parte.

Citiți și răspândiți ziarul

Telegraful Român

poartă grija numai de avuțiile sale, — în astă noapte vor cere sufletul tău dela tine; dar cele ce ai gătit ale cui vor fi? (Luca 12, 20). Nu vă adunați vouă comori pe pământ, unde rugina și molii le o strică și unde furii le sapă și le fură. Ci vă adunați vouă comori în cer, unde nici rugina, nici molii nu o strică, și unde furii nu o sapă, nici o fură. Că unde este comoara voastră, acolo va fi și inima voastră. (Matei 6 19-21). Amin.

Năpasta trufiei

— Din zilele lui Gheorghe Ștefan Vodă (1853) —

Trozneau bătrânele porți ale episcopiei Romanului, cum le isbeau lefegii Domnului înstăpânit în reședința Arhierului Anastasie. Spumea în cupe vinul vechi, și cântece ostășești cântau românii și ungurii de oaste, în jurul butoaielor desfundate în curtea largă cât un hotar. Noul Domn al Moldovei, Gheorghe Ștefan Vodă, odihnea cu mulțumire, corlit în pernele scaunului său proaspăt și asculta cu mândrie, din sala tronului, viforul cântecelor

vesele. Mogădei păharnicului¹ îi umplea din când în când cupă de argint, care strălucea scăldată în razele dimineții, și Vodă, așa șocovan, grăsul și plin de voie bună² cum era, o golia cu îndemănare. Și prinse a vorbi:

— Păharnice Mogădei, să bem cu veselie, c'am biruit pe Vasile Vodă! Doamna lui tremură în ghiara mea ce păsăruică prinsă n la! Pe fiul său Ștefăniță³ l'am însemnat la nas, să-i zboare gândul dela domnie! Acum plâng și se tânguesc ca cerșitorii nemernici, în curțile mele din Buculești.

— Să trăești Măria Ta! Să ne stăpânești cu sănătate mulți ani! — îi răspunse cu smerenie păharnicul Mogădei.

— Păharnice, Doamna lui m'a probowitz că sânt «dulău fără de obraz»... Am să fiu așa! Am să n'care pe capul ei toată batjocura lumii! Am s'o despoi de sate, de haine, de odoare, de bani, de tot ce stăpânea odată! Am să-i răpesc și somnul nopții!... A jăfuit, cu soful său trufaș, mănăstirile țării, ear fetele și le-a măritat cu căpetenii păgâne!... Smerescă-se dar

¹ M. Costin, Letopiseșul Țării Moldovei, Domnia lui Gheorghe Ștefan Vodă, București, 1894 p. 93.

² Ion Neculce, Letopiseșul Țării Moldovei, București, 1894, p. 33.

³ Cei cu defect corporal nu puteau fi Domni.

Din pastoralele arhieriești

De sfințele sărbători din 1924 ale Nașterii Mântuitorului, arhieriei mitropoliei noastre au adresat către dreptcredincioși pastoralare cuprinzătoare de povești și adevărate îndrumări părintești.

În aceste pastorale, primite până acum, reținem, pe cât ne permite locul, câteva pasagi:

I

Sfânta noastră biserică a învățat totdeauna și învață și astăzi dreapta credință, prin care să ne mântuim.

Dar, precum la facerea lumii diavolul folosindu-se de minciună a cătinat credința protopărinților noștri, neputând vedea fericirea lor, și i-a făcut să păcătească, să calce porunca lui Dumnezeu, — tot așa dela venirea Mântuitorului încoace, în toate timpurile s'au aflat oameni, cari s'au trudit, și sânt cari se trudesesc și astăzi, să întunece curatele învățături ale Mântuitorului, păstrate în sfânta noastră biserică.

Și îndeosebi, în ce privește biserica noastră dreptcredincioasă română, la străduințele de a cătina credința credincioșilor noștri, și a-i înstrăina de sfânta biserică, se adaugă și socoteli politice, care voiesc să ne slăbească neamul românesc. Oamenii aceștia, cari au venit în mijlocul poporului nostru și au adus la răstăcere pe unii dintre credincioșii noștri, nu sânt din sângele nostru, sânt străini. Nu le zac la inimă interesele sufletești ale poporului nostru, ci interesele lor de a ne slăbi atât ca biserică, cât și ca neam și organizație de stat. Ei răspândesc broșuri, vin și cu bani, dară de altă parte — după cum aflăm — pun la contribuție, la zeciuială, pe cei răstăciți, încassând dela ei sume destul de mari...

Nimenia dintre voi, iubiiții mei, să nu se lase ademinit de ei. Ci să vă alipiți cu toată dragostea de biserică noastră strămoșească, dreptmăritoare, și fiieți strâns la învățăturile ei, cari sânt adevăratele învățături ale Mântuitorului, păstrate și predate prin sfinții Apostoli și părinți bisericești.

Lui Dumnezeu sântem datori cu credință și dragoste, cu mulțumită și preamărire pentru fazele Lui de bine, revărsate asupra omenirii întregi prin venirea în lume a Domnului nostru Ius Hristos și asupra neamului nostru românesc, pe care l-a mântuit din multe nevoi și strămtorări, în urma țării credinței lui, care țările credinței i-a fost adevărată podoașă. Să dăm și Cesarului ce este al Cesarului, adică să fim pururea cu credință, loialitate și supunere față de capul statului, față de Augusta Căa domitoare, care împreună a suportat greutățile și suferințele mari în decursul războiului trecut; și dragoste față de pământul strămoșesc, dând ascultare și sprijin stăpânilor rănduite de Dumnezeu întru întărirea și apărarea acestui scump pământ strămoșesc, pe care bunul Dumnezeu ne-a sădit

acum în canonul pocăinței¹ și Am să pedepesc și pe tovarășii ei obraznici, pe Vornicul Toma Cantacuzino și pe fratele său Iordache, până vor peri cu scârba în mâinile armașului meu credincios Hăbășescu!

— Să trăești Măria Ta! Să peară pizmă-tăreții Măriei Tale! Să peară spărgătorii mănăstirilor! — Închina vicleanul Mogădei.

În jocul vorbelor măgulitoare se deschise ușa salei tronului și cu paș smeriti intră un postelnic. Vodă cum îl zări, îi zise:

— Postelnicele, a sosit doar postelnicul Stamatie dela împărăție, cu steagual și cu caftanul de domnie?

— Să trăești, Măria Ta! Încă n'a sosit!

— Putea sosit de două ori, molecul și târziu! — izbucni noul Vodă. — Ei, ce vrei?

— A sosit o escadră cu spărgători curților lui Vasile Vodă.

— Unde sânt ticăloși?

— Așteaptă afara legați.

— Sânt mulți?

— Un cârd.

— Să între la judecată! Unul câte unul! Să vină și Vornicul!

¹ Cîntecul său Timuș încă aprins mănăstirea Dragomirna, v. M. Costin o. c. p. 134.

² M. Costin, o. c. p. 33.

¹ N. Iorga, Istoria bisericii românești, Valenii-de-Munte, 1909, tom. II. p. 343.

Împiedecând toate uelnitirile vrăjmașilor, sub orice chip s'ar furisga.

Pe lângă acestea să ne iubim unii pe alții ca adevărați frați, ferindu-ne de ură și neînțelegeri. «Oprește-ți limba ta de la rău și buzele tale ca să nu grăiescă vicieșug» (Ps. 33, v. 13), ne învață Psalmistul; ear prorocul Amos zice: «Căutați binele în nu răul, ca să fiți vii, și așa va fi cu voi Domnul Dumnezeu Atotputernic» (Amos c. 5, v. 14). Nedreptatea să nu aibă loc între voi, căci: «Nedreptul nu vor moșteni împărăția lui Dumnezeu» (I. Cor. c. 6, v. 9).

În familiile voastre, iubii mei, să domnească frica lui Dumnezeu, dragostea și buna înțelegere, duhul blândei, trezvia, cumpătul în toate, căci prin aceste veți înfrăui asupra pruncilor voștri în mod binefăcător. Creștii prunci voștri în frica lui Dumnezeu, în moralitate, să dînd în suferințele lor fragede dragostea față de Dumnezeu și de aproapele, iubirea față de biserică și de pămîntul strămoșesc, de patrie. Invățați-i să dea cinste mai marilor lor și celor mai bătrâni, căci prin aceasta voi înși-vă veți fi cinșii și laudați. Priveghiați ca să nu alunece la lucruri nepotrivite, să nu petreacă vremea în lenevire, căci lenevirea e izvorul multor păcate. Acestea toate le zic, pentru că aveți mare răspundere pentru dănsii înaintea lui Dumnezeu și a oamenilor, și în ei sau veți binecuvânta, sau veți osândi.

(Din pastorală P. S. Sale episcopului Iosif al eparhiei Caransebeșului).

II

În ziua a 21 a lunii Noemvrie din anul acesta am binecuvântat și sfințit după rânduiala sfintei noastre biserici ortodoxe chipul turnat în bronz al Preaînălțatului nostru Rege, Ferdinand I al tuturor românilor, de față fiind Preaînălțata noastră Doamnă, Regina Maria și Alteța Sa Regală, Carol, Moștenitorul Tronului, înconjurați de conducătorii țării și mai marii oșirii și de mii de cetățeni veniți din toate părțile țării. Chipul regelui turnat în bronz este întruparea dragostei și recunoștinței, care viză în sufletul tuturor fiilor neamului românesc față de acela care cu vitejia și înțelepciunea sa a făurit această mândră țară românească. Ridicată de poporul recunoscător, statua înălțului Rege al tuturor românilor se 'nalță falnic și triumfătoare în inima capitalei Bihariei noastre, ca un chip al vitejiei și triumfului românesc, ca un simbol al statorniciei stăpînirii românești asupra acestor plaiuri dela granița de apus a pămîntului românesc, ca o piatră de hotar care nu se va putea muta niciodată și în nici un chip.

Regele nostru poate să se bucure de recunoștința neamului românesc, pentru că dănd ascultare glasului conștiinței și datoriei de rege a urmat fără șovăire chemarea neamului în clipele cele mai hotărâtoare ale istoriei lui și a adunat fiii răsleții în patru vânturi și i-a făcut neam mare și puternic. În marele război pentru desrobirea și întregirea națională, Regele a stat

neclintit alături de poporul său: el 'n'a căzut dela întărirea sa; nici în zilele de dureroase umiliri, când Tara Românească gemea sub călcăul dușmanului cotorpitor...

Vă amintesc aceste fapte, ca «să deștept cu aducerea aminte mintea voastră cea curată, ca să nu cădeți dela întărirea voastră», ci mai vărtos să vă zidiți pietre vii în tronul Regelui care are făgăduința veșniciei și să vă întăriți unii pe alții în dragoste către țară și în supunere către mai marii voștri.

A doua întărire, pe care v'o vestesc și vreau să ve o tâlcuiesc, este: îndreptarea calen darului.

Voi trebuie să știți, iubii mei, că îndreptând noi calendarul nostru vechi, am îndreptat numai socoteala timpului; calendarul a rămas tot cel vechi, nu s'au schimbat nici sfinții din fiecare zi; ei rămân aceiași ca mai 'nainte; nici posturile care rămân aceleași și tot așa de mari ca în calendarul vechi, dar după socoteala nouă încep mai curând și se sfârșesc mai degrabă, nici timpul prăznuirii Paștilor nu s'a schimbat. Cu un cuvânt nu s'a schimbat Păscălia. Sfinții părinți în soborul mare dela Niceea, când au hotărât timpul prăznuirii sfinților Paști au spus totodată, ca creștinii să nu prăznuiască nici decum Paștile deodată cu iudovii. De aceea când după socoteala făcută de sfinții părinți Paștile noastre ar cădea deodată cu Paștile iudovilor, atunci tot după hotărârea sfinților părinți — creștinii trebuie să prăznuiască Paștile în Dumineca a doua după luna plină, ce urmează după timpul, când ziua și noaptea sânt egale. Biserica noastră împreună cu celelalte biserici ortodoxe cinstește această hotărâre a sfinților părinți și o ține, catolicii însă nu...

Aceasta cunoscând voi «nu cumva cu înșelăciunea celor fără de lege fiind strămutați să cădeți dela întărirea voastră», care este sfânta lege strămoșească.

Păstrați cu sfințenie sfânta credință a bisericii noastre drept măritoare, moștenită din moși și strămoși; nu vă amestecați cu cei de altă lege să nu primiți obiceiurile și sărbătorile lor. Calendarul e lucru de mîni omenești, dar a lui Dumnezeu este ziua și noaptea, el a săvârșit zorile și soarele, cele patru anotimpuri din a căror schimbare regulată și mai 'nainte hotărâtă s'au făcut anii, el le-a zidit.

(Din pastorală P. S. Sale Episcopului Roman al eparhiei Ortăzii Mari).

III

Ca o stea luminoasă, ca luceafărul, care străbate cu raze de lumină întunerecul, a venit pe pămînt Fiul lui Dumnezeu, luând trup omenească, să învețe, să deschiadă minți și inimi și să arete omeni calea mântuirii, calea, care poate duce spre fericirea veșnică și veșnică.

«Hristos să naște măriți-l, Hristos din ceruri întămpinați-l».

Din faptele și din viața Lui a răsărit lumina cunoștinței și soarele dreptății, din minu-

nile lui am văzut atotputernicia Fiului lui Dumnezeu, din îndrumările lui s'a pogorât tot darul desăvârșit. Tot ce a creat omeneșia în cele 20 de veacuri trecute, se datorește învătărilor Lui evanghelice; se datorește iubirii către de aproapele, care este și rămâne temelia credinței noastre creștinești.

Și dacă Dumnezeu, prin Fiul Său unul născut, ne-a îngrămădit cu atâtea bunătăți și cu atâtea daruri, oare nu se cuvine, ca și noi oamenii să dăm o parte pentru ajutorul și binele fratelui și de aproapei nostru?

Oare nu se cuvine, ca la zile mari, cum este Nașterea Domnului, să ne îndreptăm privirile spre coliba săracului, a văduvelor și a orfanilor, unde după colindele populare «la casa de om sărac, s'a gătat făina 'n sac», oare nu e creștinesc lucru, dacă ne cugetăm la prunci cei mulți desculți și goi, cari poartă din vina părinților leneși, ori risipitori, nu pot cerceta școala, lipsiți fiind de îmbrăcăminte și încălțăminte, oare nu ni-a spus însuși Mântuitorul «că tot ce faceți unuia din cei mici și neputincioși, mie îmi faceți»...

Căți dintre noi cercetează bolnavii din spitale, cari nu au adăpost și grîi la casa lor și căți ne îndelețnicim să le întindem mână de ajutor când ies din spitale, până ce își vor putea agonisi cu munca lor pâinea de toate zilele?

Dar să nu mergem în depărtări, la spitale și la temnițe, ci să ne oprim privirile la noi acasă la bisericile noastre, la casele Domnului.

Din prea multe biserici, durere, lipsesc odoarele și vasele sfinte, lipsesc cărțile, odădile, mulți slujitori al altarului se îmbracă în ornate vechi și nepotrivite, și îmbracă cu acestea se fac slujbele cele frumoase și înălțătoare, la încreștinarea pruncilor, la cununii și la morți. Oare nu am fi datori să ne îngrijim, ca aceste ornate să fie bine îngrijite și cu gust lucrate?

Mulți vor fi crezând, că treaba aceasta cade în sarcina și între îndatoririle preotului. Ei bine, nu e tocmai pe de-a întregul așa.

Desigur, că în sarcina preotului cade să contribuie și el în rând cu alți credincioși pentru ornatele bisericii, ba se cuvine, ca el să premeagă cu exemplul bun, dănd de 2 și de 3-4 ori, dupăcum îl iartă puterile și mijloacele mai mult ca alți credincioși.

Nu este însă cuvințios, ca adevărații creștini să lase numai în grija preotului îndatoriri de ordin material și de interes obșteșc.

Toți credincioșii trebuie să fie mândri de a fi putut concură cu denarul lor la înfrumusețarea Casei Domnului și la împodobirea bisericii cu clopote și cu lucruri sfinte și sfinte.

Vrednicia satului, vrednicia comunei bisericești o judecă lumea după moravurile bune, deprinderile creștinești ale locuitorilor, dar cu drept cuvânt și după zidirile pe care le știu înălța în cinstea și mărirea lui Dumnezeu și le știu împodobii cu toate podoabele.

Postelnicul se închină și pleacă. Vestii încâtușilor porunca Domnului. Cu zălele zărind — un șir lung de robi se încheagă în fața palatului vechi al episcopiei. Se deschise ușa divanului și începu judecata.

Întră întâiu:

— Ce-ai furat, păcătosule? — îl întrebă Vodă

— Să trăiești, Măria Ta! Trei saci cu bucate.

— Unde sânt bucatele?

— Le-am adus în curtea Măriei Tale.

— Pentru ce le-ai furat?

— Îmi plîngeau de foame copilașii...

— Spui drept?

— Pe sufletul meu, da, Măria Ta.

— Pleacă! Du-ți bucatele! Hrănește-ți copilașii! Dar muncеște, și nu mai fura!

Întră al doilea.

— Dar tu, cu ce ți-ai împovărat sufletul?

— Să trăiești, Măria Ta! Am dus un car cu boi din curtea domnească.

— Unde sânt boii?

— Eac' aici, în curtea Măriei Tale.

— Ce păcate te-au ispitit să-i răpești?

— Bătând câmpii bălărilor, moșia mea părintească o umplură spinii și pâlămele. Am voit s'o scot din părgăină. Și n'am avut alt modru...

— Spui adevărul?

— Pe crucea Domnului, Măria Ta.

— Iertat să fii! Zorștească. Du-ți carul cu boi. Muncеște-ți cu hărnicie, moșia și nu-ți mai îngreună sufletul cu păcat!

Întră al treilea.

Vodă îl privi mirat:

— Tu ărai, Gătoce:

— Eu, Măria Ta.

— Tu, vechea mea slugă din Logofeție?

— Eu vechea slugă a Măriei Tale.

— Ți-ai înglodat și tu sufletul în neleguire, Gătoce?

— Ca toți, Măria Ta.

— Ți-ai umplut câțiva saci cu bucate, să-ți sature copilașii?

— Nu, Măria Ta; căci, din mila Domnului, jitița mea este plină.

— Ți-ai ales o păreche de boi, din grajdurile lui Vasile Vodă, să-ți povățuiești mai bine moșia părintească?

— Nu, Măria Ta; căci boi mai buni decât boii mei, nu găsesc prin jurul nostru.

— Știm, Gătoce, că tu în câmp nu lucrezi tembel și că acasă nu stai cu mâinile încrucișate. Știm Gătoce că tu nu dai repede mâna cu sărăcia și că lipsa nu-ți este tovarăș. Dar, s'auzim ce-ai smintit?

— S'a oblicit și la mine un odor, Măria Ta

— Ce odor, Gătoce?

— Un surguciu.

— Surguciu lui Vasile Vodă?

— Acela, Măria Ta.

— Pensajul cu pietre scumpe?

— Acela, Măria Ta.

Gheorghe Ștefan Vodă se încruntă. Un val de mănăie-i aleargă peste fața blîndă, cum năvălește norul negru peste seninul albastru al cerului. Și cu glas răspicat poruncă Vornicului de curând sosit:

— Închide pe acest om în temniță și pe urmă-l scoate ear la judecată! Să intre altul!

Și rînd pe rînd șirul întreg trecu prin judecata Domnului. Și-a spovedit fiecare fărdelegile sufletului. Cei mai mulți erau zvărliti în ispită de nevoile vieții. Vodă le și lăsa mai la toți lucrurile tupilate. Dar le porunci cu asprime multă să muncească muncă dreaptă pentru fericirea lor și-a țării. La urmă chemă ear pe Gătoce:

— Spui, slugă veche, că-i chiar surguciu lui Vasile Vodă?

— Așa, Măria Ta.

— Chiar surguciu împărătesc?

— Acela, Măria Ta.

— Cu mîrgăritare multe și strălucitoare?

Adunați-vă, iubiti fii suflați, în zilele de praznic la sfaturi înțelepte și de folos și puneți la cale restaurarea zidurilor ruinăte de lungimea vremii, înlocuirea lor cu ziduri potrivite timpurilor și zilelor care le trăim, ear dacă din fericire le aveți în stare bună dela părinți, înzestrați-le cu odoare, cu icoane și cu tot ce poate fi spre mărirea lui Dumnezeu și cinstea voastră. Ear după ce le-ați înzestrat cum se cuvine, cercetați casa Domnului cu mic, cu mare, primestiți-vă suflați, întăriți-vă în credința în Dumnezeu, ca să fiți în stare să învingeți toate greutățile care se pun în drumul vieții voastre.

Faceți case de lectură și acolo cetiți sfânta scriptură, scrierile sfinților părinți, cum și scrieri profane potrivite pentru luminarea voastră.

Chemai pe cei răscitiți la adevărata viață creștinească și nu-i lăsați pradă apostolilor minciunii, cari li învață să se boteze încă odată, din nou, dacă vor să scape de mustarea conștiinței pentru crimele ce le-au făcut. Cei greșiți pot afla mângâiere și iertare după învățăturile Mântuitorului, dacă se căiesc, dacă dau probe vădite de îndreptare și dacă peste tot prin faptele milei cer îndurare dela Domnul, care știe toate, vede toate și este pră bu și milostiv. Apropiați-vă de suflul tinerimii și nu o lăsați să cadă pe povârnișul păcatelor, faceți, ca fiecare din tineri să învețe pe lângă economie și o meserie, care să i deie puțină și în vreme de eamnă și de ploaie să câștige ceva pentru viață...

Stăruiați pentru societăți de cumpărare și de ajutor, urmați sfatul psalmistului: «Fiecit bărbatul care n'a umblat în calea fărădelegilor, și n'a călcat pragul caselor celor păcătoși. Înconjurați birurile și viața desfrântă, potolii patimile, înfrunțați beția, care aduce pe capul vostru rușinea, sărăcia și ocară, — dacă voiați să aveți parte de viață nouă, de lume nouă, împărăția binelui, a păcii și a dragostei creștinești, care trebuie să o dorească tot omul iubitor de Dumnezeu.

(Din pastorala P. S. Sale episcopului Nicolae al eparchiei Vadului, Feleacului și Clujului).

A apărut

Calendarul Bunului Creștin pe anul 1925

Se vinde la **LIBRĂRIA ARHIDIECEZANĂ** în **SIBIU**, și la alte librării. — La cererile prin **MANDAT POȘTAL** se va adăuga 5 Lei pentru porto și recomandat.

- Ca razele soarelui.
- N'ai mai desfăcut din ele, Gătoce?
- Câteva, pentru găitanul fetei.
- Unde-i surgucul?
- E'n casa Măriei Tale, în sala odoarelor oblicite.

— Pentruce l-ai furat, Gătoce?

— Am văzut căciulele boierilor impenate cu penajuri aurite. Și-am gândit, să-mi împodobesc și eu căciula cu mărgăritarele surgucului.

— Și la ce-ți slujea podoaba, Gătoce?

— Ași fi mers așa, cu căciula impenată boierește la sfânta biserică și m'aș fi învățat cu mărgăritare strălucitoare în hora largă, din Dumineci și sărbători.

— Ca să te vadă lumea? Ca să te trufești, Gătoce?!

— Ca omul cu stare, Măria Ta.

— Nu toți oamenii cu stare fură, Gătoce, pentruca să se trufească... Știi tu soartea celui ce se trufește?

— Știu, Mărie Ta, că la urmă se smerește.

— Gătoce, Gătoce, slugă veche și trufașă. tu încă te-ai trufit; dar, acum rău te-ai smerit. De-ai fi oprit un lucru ce ți s'ar fi convenit, te-aș fi iertat, cum am iertat pe cei mulți! Tu însă ai furat un lucru, ce se cuvine unui Crai! Un surguciu domnesc! Cu mărgăritare nestimate.

Din protopiate

— Vizitații canonice —

Pătr. administrator prot., Ioan Rafiroiu, din Poiana Sărată, face asupra vizitațiilor sale canonice, din protopresbiteratul Oltuz, începute în 14 Sept. și terminate în 12 Dec. 1924, următoarea dare de seamă:

Animat de frumoasele idei exprimate în circulara consistorială Nr. 6644/1924, ce poartă titlul: *Vizitațiile protopresbiterale*, am căutat să satisfac forme și fondul din această circulară, prin care se cerea ca protopopul, pe lângă organul de control, să fie mai ales *misionarul îndrumător* al vieții religioase morale, sociale, culturale și economice din sate în cadrele bisericii strămoșești; să fie organul de încredere, de care organele parohiale și școlare fără deosebire să se apropie cu drag, găsind în el pe sprijinitorul moral, de trebuie pe judecătorul drept în dorurile lor de mai bine pentru biserică, școală, neam; ear cei de rea credință și semidoctii satelor pe muștrătorul duios, care să îndrumeze, să îndrepte, să ducă lumină, cultură, un *moral mai ridicat*, peste frământările ambițioase și frivole, ce s'au furizat în satele noastre, după război, ce s'au așezat pe suprafața lor ca o șgură neîrebnică, ce nu se potrivește vieții morale și curate a satelor, pe care biserica și școala în trecut au păstrat-o neînhănilă.

În felul acesta, am făcut din vizitațiile canonice o serbătoare de elevare suflațescă. La intrarea în comune îi era drag să vezi așteptând preotul, comitetul parohial, epitropia, învățătorii și elevii pe pătr. protopop. Ajuns în comună, clopoțele se trăgeau. Mergeam cu toții la biserică, unde lineam serviciu divin și predică, ear elevilor sfaturi și istorioare morale din viața Mântuitorului. Urmă sedința comitetului parohial deschisă de președ. paroh., care, anunțând vizitația canonică, da cuvânt administratorului protopresbiteral. Acesta, prin o nouă alocuție, arăta rostul venirii sale în parohie. Se completau rubricile în prezența comitetului, epitropilor și inv. dir., apoi se lua proces verbal, în care se induceau momentele principale din vizitație. Depe original se lua copie, care s'a alăturat la: Rezultatul vizitației canonice. Procesul luat se va introduce în codica parohială și se va citi și sinodului. Procesul verbal se icsăia de toți cei prezenți, și prin o cuvântare de mulțămire sedința se încheia.

Multe lacrimi de înălțare suflațescă am văzut în ochii preoților, a căror muncă tăinuia primea o confirmare în fața comitetului. Tinerii învățători — veniți mulți din regat — primeau îndemn nobil suflațesc. Ochii membrilor comitetului parohial și a epitropilor, toți gospodari vrednici puși în fruntea treburilor obștești bisericești și școlare și dintre cari nu lipsea nici primarul, se îndolșau la glasul care li îmbărbăta, căci unii dintre ei de zeci de ani au muncit și muncesc cu drag alături de păstorul cu care au îmbărbănat în cinste pentru binele bisericii și școlii...

Pentru această faptă, Gătoce, tu slugă veche tu slugă trufașă, să-ți primești osânda: *Să mori!*

Apoi, întorcându-se către Vornicul înmărmurit, li vorbi:

— Dă-i pe mâna călăului, să-i râteze îndată capul! Să se știe că tot celce se trufește, se smerește!

Și în clipeala ochilor, capul lui Gătoce, trufașul care voia să se impeneze cu mărgăritarele strălucitoare ale altuia, se împodobi cu sânge și cu pubere în curtea Episcopiei Romanului... Călăul striga și el, arătând cu degetul cadavru:

— Tot celce se trufește, se smerește.¹

Pr. Aurel Nanu.

¹ M. Costin, o. c. p. 148.

Liturgia pentru cor mixt, pe extensiune de 11 coșle 8' mare, legată frumos. Preț 60 lei trimisă recomandat la adresa cumpărătorului. Cuprinde pe lângă cântările liturgice sf. Ioan gură de aur frumoasele și troparele celor 4 praznice mari, fericirile, când servește arhierul, trei Heruvica, concerte (pricene) etc. — Se poate comanda prin trimiterile înainte a prețului ori contra ramburs la *Timotel Popovici*, profesor str. Regina Maria 7.

De acelaș autor: *Liturgia pentru 3 voci egale*. Ed. III. Legată 20 Lei.

Am aplanat unele conflicte, am deschis puni pentru jertfa de mâne, am încursat învățătorii în munca lor grea, am descreștit frunzi și am deschis inimii, pe cari politicismul deșant le închisese. Am apropiat turma de păstor și suflațele răslețite le-am readus în staul.

Am împărțit numeroase cărți cu conținut moral-religios și economic...

Toate taxele restante, explicând scopul lor de caritate publică, le-am incassat. La fundațiile de binefacere și la fondurile culturale ale bisericii am îndemnat, ca cei dinia să contribuie preoții și membrii comitetului, premergând cu exemplu pentru ceilalți parohieni, și le-am adus exemplu vrednicia Poenarilor, oameni di-struși de război, cari pentru zidirea bisericii lor au jertfit peste 1 milion, ear copiii de școală din urări și colinde în 1923 au strâns și dăruit bisericii peste 5000 Lei.

Îndreptarea calendarului am explicat-o înarmat cu date și exemple, îndepărtând nedumerirea, ear reforma agraară am pus-o în lumina favorabilă pentru biserică și slujbașii ei.

Închei cu constatarea, că avem cu noi acest popor admirabil al tractului și li vom avea cu noi în viitor — tot așa de curat, — dacă cel ce se apropie de el, vine cu aceea inimă curată cu care se apropie de potirul sf. împărășanii...

Ioan Rafiroiu,
adm. protopopesc.

Cătră scriitorii bisericești

— Apel —

Preoții, cari îi ști bine direcțoria și mai ales aceia, cari se ostensec în cuvânt și întru învățatură, — cu îndoiță cinste să se cinstească. Cor. V. 17.

Cucernele Parinte,

Ascultători ai acestui sfat al apostolului neamurilor și răvnitori de a contribui la operele de educație morală și cetățenească și prin îndemnul ce ni-l inspiră pildele, viața și activitatea celor ce s'au distins cu vrednicie în misiunea lor de trimiși ai lui Dumnezeu în ordinea morală a lumii:

Am luat hotărârea să cuprindem, și să publicăm în volum (eventual în mai multe volume) viața, activitatea și operele tuturor scriitorilor bisericești, lucrend din veacul al 15-lea și până în prezent.

Lucrarea noastră va apărea sub titlul *«Galeria Scriitorilor Bisericești»* și va cuprinde biografia, activitatea predicatorială și de literatură pastorală și bisericească a tuturor preoților, cari în misiunea lor s'au distins în domeniul acestei activități speciale.

De aceea vă rugăm cu tot respectul și cu insistență, să binevoiți în termen de 30 de zile:

1. A ne trimite toate lucrările Sf. Voastre de domeniul literaturii bisericești, pastorale și omiletice, ce le-ați scris și le-ați publicat, fie în volum ori în broșură, fie în v'r'un periodic ori revistă bisericească.

Dacă cumva nu le-ați avea la îndemână, Vă rugăm să ni le câștigați, ori — în cazul cel mai rău — să ne menționați editura ori revista în care le-ați publicat, indicându-ne anul și numărul în care au apărut.

Acestea le reclamăm cu toată insistența, pentru ca, în cadrul operativului nostru să putem face și operelor Sf. Voastre, cuvenita apere și eventual să putem reproduce din ele părți de studiu și de model.

2. Să ne trimiteți o schiță biografică (pe scurt) și consemnarea operelor Sf. Voastre de literatură teologică, bisericească, omiletică și pastorală.

3. Să ne trimiteți o fotografie pentru a o reproduce în volum și adevă în cadrul articolului ce va trata despre activitatea indicată mai sus a Sf. Voastre.

4. Vă rugăm în fine să binevoiți a ne comunica numele, locuința și operele tuturor persoanelor bisericești, despre care veți avea indicii și cunoștințe, că au desfășurat asemenea activitate ca să putem evita inconvenientul de a scăpa din numărul celor ce s'au distins, pe vre-unul, care s'a învrednicit de pilduire și de recunoștință.

Răspunzându-ne la acest apel, veți face prețios serviciu neamului, bisericii și literaturii noastre pastorale.

Al Sf. Voastre

devotat frate:

Pr. D. Voniga,
Redacția «Luminătorul»
Timișoara I. Sf. Gheorghe 4, II.

INFORMAȚIUNI

Pentru noul an 1925 urăm cititorilor și sprijinitorilor ziarului nostru multe bucurii, deplină sănătate și izbândă în toate întreprinderile bune.

Predicatorii ambulanți. Ministerul de Interne, în înțelegere cu ministerul cultelor, a dispus printr-un ordin circular ca predicatorii ambulanți ai sectelor religioase să fie opriți a mai cutreera din comună în comună, având fiecare predicator să funcționeze numai în comuna sa de domiciliu. Predicatorii ambulanți începuseră adevărată agitativă împotriva bisericii noastre pe temeiul schimbării calendarului.

De dragul subvențiilor. Propaganda comunistă din țara noastră, după descoperirile făcute acum de Siguranța generală a statului, este înțreținută cu sume mari de bani, venite de la Moscova prin mijlocul organizației sovietice cu sediul în Viena. Întreaga organizație comunistă de la noi este descoperită. Păcătoșii, plătiți cu bani moscoviți, sânt în mare număr arestați.

Moneta-hârtie de 1 și 2 lei va fi retrasă din circulație cu sfârșitul lui Ianuar 1925. Moneta-hârtie de 10, 25 și 50 bani, nefind retrasă din circulație, are putere liberatorie, și prin urmare nu poate fi refuzată la primire.

† Ilario Boeriu preot ortodox român în Grid, prot. Făgăraș, a încetat din viață Sâmbătă la 13 Decembrie 1924, în al 73-lea an al vieții și 43-lea an al preoției, împărțit fiind cu sf. Taine. Rămășițele pământești ale veteranului slujitor al altarului s'au depus spre veșnică odihnă, Luni la 15 Decembrie ora 11 a.m. în cimitirul ortodox din Grid. Odihnească în pace!

Un milion. Ministerul sănătății publice a acordat suma de un milion lei pentru rearea localurilor la stațiunea balneară Ocna Sibiului.

Lefurile în armată. Sumele ce vor primi în mână ofițerii necesități și fără građații cu încetare de la 1 Ianuar 1925: Generalii de divizie: 10.650 lei; generalii de brigadă: 9900 lei; colonelii: 7690 lei; locot-coloneli: 6950 lei; majorii: 6595 lei; căpitanii: 5926 lei; locotenenții: 4960 lei; sub-locotenenții: 4828 lei.

Procesul spionilor sovietici, care a durat 30 de zile la București în fața consiliului de război, s'a terminat Luni cu osândirea la 5 ani închisoare corecțională (maximum pedepsei prevăzute de lege) a acuzaților: Maior ucrainean Cealcovici, locot. Niță Al. Kisseleff, căpitanii (saș) Widman și Kuppel și alți trei. Ceilalți acuzați sânt condamnați la câte 4-5 ani; alți 8 sânt achitați.

Șezătoare antialcoolică s'a ținut, în 18 Decembrie, la Brașov. Câteva sute de cetățeni, abștinenți și cumpătați, s'au întrunit să-și ridice glasul împotriva ușurării cu care se împart licențele de cârciumi. Se arată tot odată, că veniturile statului din vânzarea băuturilor alcoolice sânt înșelătoare: țara pierde pe an 470 de mii de morți prematuri pe urma alcoolului, aceasta este pagubă atât de însemnată, încât ea nu se poate calcula în cifre. De aceea guvernul este rugat cu stăruință să aducă legea alcoolului în actuala sesiune, așa modificată ca să se dea comunei dreptul de a decide singure de numărul cârciumelor ce vreau să le aibă, și să înceteze dreptul d'a împărți licențe în număr nelimitat, cu atât mai vărios că aproape întreg capitalul alcoolic se află în mâinile străinilor (136 mii de cârciumi, din 168 mii, le țin evreii și alți minoritari).

Sentiment național. Cu 1 Ianuar 1925 capitala Norvegiei, Cristiania, își schimbă numele în Oslo, care îl avusese înainte de 1624. Cetea Oslo, întemeiată înainte cu nouă veacuri, a fost distrusă în acel an de incendiu. Regele Cristian IV. a hotărât să se clădească din nou alături de Oslo. Noul oraș a luat atunci numele de Cristiania, după al regelui. Acum se revine la numele străvechi, ca efect al deșteptării sentimentului național în Suedia.

Dărâmarea zidurilor Constantinopolului. Primăria orașului Constantinopol a decis să dărâme marile ziduri ce înconjură orașul renumit al Sultanilor de altă dată. Dar zările turcești protestează împotriva acestui ordin al primăriei din Constantinopol, spunând că dărâmarea zidurilor ar fi o mare pierdere pentru cultura omenirii.

Numărul locuitorilor evrei exprimat în procente se prezintă după cea mai nouă statistică astfel: Franța 0.4 Marea Britanie 0.7, Belgia 0.9, Rusia europeană 2.8, Cehoslovacia 3, Austria 4.5, Turcia 4.5, România 4.8, Ungaria 6.3, Polonia 12.5. — În țările asiatice: Siberia 0.5: Siria 1, Palestina 11. — În America, Argentina 1.2, Statele Unite 3. — În Africa: Algi 1.3, Maroc 3. În Australia sânt 0.3% evrei.

Un guvern rusec. Ziarul bolșevic Izvestia publică lista guvernului rusec al așa zisei «republici moldovenești» de peste Nistru. Miniștrii republicii autonome, mai exact «comisarii» stă pânirii, confirmate de comitetul revoluționar de la Moscova, sânt toți străini, ca și comitetul revoluționar al republicii moldovenești alcătuit dintr-un președinte și 4 membri. Comisarii «moldovenești» sânt zece «tovarăși», 1: interne, justiție, ocrotiri, sănătate publică, finanțe, gospodăria poporului, muncă, învățământ, război, și domenii, — (arte și culte nu există, cum se știe, la bolșevici care se respectă). Unul singur dintre comisarii s'ar părea, după nume, a fi român: *Bugușcanu*, «comisarul învățământului». Toți ceilalți sânt — ov, — ev — și ițki, sau așa ceva.

Numărul locuitorilor în țările Europei. După socoteala cea mai nouă, țările europene au următorul număr (în milioane) de locuitori: Franța 39, Anglia 38, Scoția 5, Irlanda 4 1/2, Italia 37, Prusia 36 1/2, Polonia 37, Ucraina 26, Spania 21, România 16 1/2, Cehoslovacia 13 1/2, Iugoslavia 12, Belgia 7 1/2, Ungaria 7 1/2, Bavaria 7, Olanda 6 1/2, Austria 6 1/2, Suedia 6, Portugalia 5 1/2, Grecia 5 1/2, Saxonia 4 1/2, Bulgaria 4 1/2, Elveția 4, Danemarca 3, Norvegia 2 1/2, Württemberg 2 1/2, Baden 2, Estonia 1.

Numele comunelor. Ministerul de Interne a ordonat ca toate numele comunelor din Ardeal să fie revizuite și stabilite în mod definitiv. Măsura aceasta a fost necesară, deoarece multe comune au nume similare, ceace dă de multe ori prilej la confuziuni. Afară de aceasta, se știe că fostul regim ungar a schimbat în mod arbitrar și cu scop politic multe nume de comune. Prefecții județeni au primit instrucțiuni, ca la stabilirea numelor definitive să fie consultate în primul rând comisiile comunale, și să se țină seamă de acele nume, care au o semnificație istorică sau geografică. La comunele cu majorități minoritare se va lua în considerare numele folosit acum de minoritatea etnică respectivă.

ȘTIRI LOCALE

Lista cetățenilor. Atragem din nou foarte serios atențiunea tuturor că e de mare importanță pentru fiecare cetățean român să fie înscris în registrul cetățenilor ținut la comuna de apartinență (indigenat) a fiecăruia, fiindcă pe viitor se pot elibera certificate de naționalitate (cetățenie) numai pentru cei cuprinși în aceste registre. Pentru ca fiecare să-și poată asigura dreptul, dăm prin aceasta ultima ocazie, fixând ca termen ziua de 8 Ianuar 1925, până la care date listele se pot primi în fiecare zi de lucru înaintea amezii între orele 10-12 în sala cea mare de ședințe, — putându-se înaintea eventuale cereri și reclamațiuni. *Primarul orașului.*

Masa studenților, Sibiu. Au binevoit a dona: Dl C. Stoianovici, director la Creditul tehnic trans. Lei 1000, dna Marina Z. Petrescu n. Stoianovici Lei 500, total Lei 1500, ambii din prilejul încetării din viață a mamei lor. Rugăm, și pe aceștia ca pe marinoșii donatori, să primească mulțumirile cele mai călduroase.

Masa studenților.

Concert. «Reuniunea culturală națională a meseriașilor români din Sibiu» aranjază un *Concert*, cu program bogat, Marți în 6 Ianuarie 1925 (Botezul Domnului) în sala cea mare de la Unicum. Începutul la ora 8 seara. Bilete de intrare se cumpără, începând din 3 Ianuarie, la Librăria Arhidieceană și seara la casa. După concert urmează dans.

Dare de seamă și act de mulțămire. Aducem la cunoștință Onor. public, că la «Cesul» aranjat în 3 Decembrie 1924 în favoarea «Mesei studenților» din Sibiu, s'a realizat din vânzarea de mâncări, beuturi, ceai și totodată din donațiuni și contribuiri peste taxa suma de 16,789 Lei 30 bani. Rugăm Onor. doamne și domni, cari au făcut donațiuni, fie în bani ori alimente și cari au dat concursul lor în orice formă pentru reușita acestui festival, să primească mulțumirile cele mai călduroase.

Comitetul școlar al liceului Oh. Lazăr.

Act de mulțămire. La festivalul societății «Iulia Hașdeu» al elevilor dela liceul da fete al statului din Sibiu, dat în 17 Decembrie 1924, au intrat din vînderea biletelor 15 620 Lei. Cheltuieli: 3620 Lei. Venit curat: 12 000 Lei pentru biblioteca elevilor. — Exprimăm respectuosă mulțămire tuturor p. t. părinți al elevilor și binevoitorilor școalei.

Direcțiunea liceului.

Ținem să revenim asupra acestei serbări școlare în care s'au cuprins: recitări de versuri naționale, jocuri țărănești și o potrivită piesă teatrală (Un Domn pribeag, în 5 acte, de N. Iorga). În toate aceste producțiuni, care au dat prilej elevilor liceului să-și arate capacitatea și vrednicia d'a se arăta în public, organizatorii serbării au avut în deosebită vedere înăfruirea educativă ce o exercită astfel de serbări asupra tinerimii școlare. Este de dorit, ca și la alte serbări școlare să se aleagă programe, care prin cuprinsul lor să sprijinească pornirile bune și să le întărească. Și, din contră, la serbările școlare să se omită lucrările în care autorii (oricât de talentați alt fel) fac critică și biciuiesc păcate și slăbiciuni sociale ce nu pot să cadă în competența de judecată — a școlarilor. *Red.*

Dela teatru. În ultimele zile trupa de operetă germană a jucat în teatrul orășenesc din localitate cu frumos succes operele: *Femea cu purpur*, *Sânge vienez*, *Contesa dansului*, *Contesa Marii* etc. În toate piesele s'au distins doarele Rittersheim și Maganja. Domnii E. Deutsch Haupt, Stepanek și I. Iohn. În general se poate constata, că această trupă dispune de puterisescelente și are cor bun. Teatrul e bine cercetat.

CĂRȚI ȘI REVISTE

Avram Iancu comunicare făcută în ședința Academiei Române la 8 Iunie 1924, de I. Lupas, profesor la universitatea din Cluj, membru al Academiei Române. Extras din «Anuarul Institutului de Istorie Națională» Cluj, 1924. Preț 30 Lei.

Din Biblioteca populară a Asociațiunii az mai apărut: *Povești din țara Cehului*, de Bojona Nemțova, trad. de Abstele M. Zavorai; *Patru*, poezii de G. Tutoveanu.

Nr. 416/1924

(116) 1-3

CONCURS

În conformitate cu decusul Preaven. Consistor arhid. Nr. 6158 Pien. din 6 Septembrie 1924 se publică concurs pentru întregirea protopopiatului ortodox român al Hunedorei, cu termen de 30 zile dela prima apariție în «Telegraful Român».

Beneficiile împreună cu acest post sânt:
a) Venitele parohiale din psrohia centrală Hunedoara, cu salariul de paroh, dela stat.
b) Salariul protopopesc cu diurnele dela vizitațiunile protopresbiterale.

Concurenții să-și înainteze în termenul indicat cererile, înstruite conform normelor în vigoare, Preaven. Consistor arhidiecezan ortodox român din Sibiu.

Hunedoara, din ședința comitetului protopresbiteral, ținută în 11 Octombrie 1924.

Președinte:

Dr. Vasile Oana,
adm. protopresbiteral.

Nr. 10,144 Pien.

Secretar:

Const. Dănciță,
paroh.

Se aprobă:

Sibiu, din ședința consistorială plenară, ținută la 19 Noembrie 1924.

Consistorul arhidiecezan.

CONCURS

Pentru ocuparea posturilor de

contabil și casier

la tipografia și librărie arhidieceană se publică concurs cu termen până la 20 Ianuarie 1925.

Reflecții să-și adreseze cererile *Comisiei administrative a tipografiei arhidieceane*, indicând condițiile de angajare și accludând documentele de calificare.

Sibiu, din ședința comisiei administrative a tipografiei arhidieceane, ținută la 23 Decembrie 1924.

An nou fericit tuturor clienților noștri!

(123) 1—1

Intreprinderea „Bulevard“, Sibiu

Nr. 978/924

(118) 1—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei vacante de clasa a III-a din Străza Cărlșoara, protopresbiterul ortodox român al Avrigului, se publică concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

Emolumentele împreună cu acest post de paroh sânt cele fasonate în coala B. pentru întregirea venitelor preoțești dela stat.

Doritorii de a ocupa acest post de paroh să-și substearnă cererile concursuale instruite conform normelor în vigoare la oficiul protopresbiteral în Avrig (poșta Avrig, județul Sibiu) până la termenul susindicat, având a se prezenta în vre-o Duminică sau sărbătoare la biserică spre a cânta, cuvânta eventual celebra și a face cunoștință cu poporul și poziția locului.

Avrig, 13 Decembrie, 1924.

Oficiul protopresbiteral ortodox român al Avrigului în înțelegere cu comitetul parohial.

Ioan Căndea,
protopop.

Nr. 888/924 Prot.

(114) 1—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei vacante de cl. III Sămbăta de sus apuseană din tractul protopop. Făgăraș se publică concurs cu termen de 30 zile de la înția publicare în «Telegraful Român». Emolumentele sânt, pe lângă stola obișnuită și stabilită prin coala B., pentru întregire dela stat, 5 jug. s-sie parohiale.

Cei cari doresc a concura la acest post să-și înainteze actele la subsemnatul oficiu protopresbiteral în termenul precisat, și să se prezinte în parohie spre a lua contact cu poporul.

Făgăraș, la 2 Decembrie 1924.

Of. protopresbiteral în înțelegere cu comitetul parohial resp.

Nicolae Borzea,
prot.

Nr. 364/1924

(120) 1—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei de clasa a III-a Tâlna protopopiatul Sighișoara, devenită vacantă prin moartea tinărului preot Nicolae Moldovan, în sensul ordinului Preavenieratului Consistor Nr. 10014 se publică concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

Emolumentele împreună cu acest post sânt cele fasonate în coala B. pentru întregirea venitelor preoțești dela stat; plus casă parohială și 24 jugăre porțiune canonică promisi de comisiunea reformei agrare, pe lângă cele 10 jugăre avute înainte de reforma agrară.

Concurenții își vor înainta cererile de concurs instruite conforma normelor în vigoare subsemnatului oficiu protopopesc în termenul legal, având a se prezenta în vre-o Duminică sau sărbătoare în parohie pentru a face cunoștință cu poporul.

Sighișoara, în 18 Decembrie 1924.

Oficiul protopopesc ortodox român al Sighișoarei în înțelegere cu comitetul parohial.

Ioan Muntean,
adm. protopop.

**Reclama este
sufletul comerțului**

Redactor responsabil: Dr. George Proca.

Nr. 1050/1924

(122) 1—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei de cl. I de nou înființată în comuna urbană Gheorgheni, protopopiatul Oituz, județul Ciuc, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

Emolumentele împreună cu acest post de paroh sânt cele fasonate în coala B. pentru întregirea venitelor preoțești dela stat, venitele stolare precum și folosirea porțiunii canonice de 32 jugăre.

Doritorii de a ocupa acest post de paroh să-și înainteze cererile de concurs statorite conform normelor în vigoare oficiului protopopesc al tractului Oituz în termenul deschis.

Oficiul protopopesc în înțelegere cu comitetul parohial.

Gheorgheni, la 19 Noembrie 1924.

Ion Reitroiu,
adm. protopopesc.

Nr. 13,925/1924, cons. oraș.

(121) 1—1

Publicațiune

(Desființarea judecătorilor comunale). Conform art. 287 al legii pentru unificarea judecătorească, dela 1 Ianuarie 1925 se desființează judecătorii comunale, urmând ca afacerile de competență ale acestor judecătoria să se judece dela data desființării lor de judecătorii de ocol (judecătorii de pace). În consecință acțiunile de acest fel dela 1 Ianuarie 1925 se vor înainta judecătorilor de ocol oral sau în scris.

Sibiu, la 23 Decembrie 1924.

Primăria orașului.

Prăvălie românească

dé manufactură

VASILIE HOZA

Sibiu, Piața Huet Nr. 6

Mare sortiment de mărfuri din Cehoslovacia, ca: Zefire, Delenuri, Satinuri, Șiftoane, Basmale, Haine de lână de iarnă pentru dame și copii, etc., precum și odajii bisericesti: Vestimente și Prapori, din cele mai bune stoffe elvețiene, apoi Potire, Cădelnițe, Cruci de mână și Cruci de prapori cu prețuri convenabile. — Serviciu ireproșabil. (113) 2—2

NB. Rog nimeni să nu-și comande din alt loc până ce nu se va convinge de prețurile mele.

Cu toată stima: **Vasile Hoza**

În **Librăria Arhiepiscopaleană**
a sosit și se află spre vânzare

Din viețile sfinților

I. Spre Emaus

de

Mihail Sadoveanu și D. D. Patrașcanu

Prețul: Lei 35—
plus spese postale: Lei 5—

A apărut și se vinde în **Librăria Arhiepiscopaleană, Sibiu**

Calendarul Bunului Creștin

(Vechiul Calendar arhiepiscopalean)

pe anul 1925

== Cuprinde bogată materie, cu multe chipuri ==

Conținutul acestui Calendar este următorul: Trupul este ca earba... Pomenirea lui Avram Iancu (cu numeroase ilustrații). Calendarul îndreptat. Să-ți cunoaștemi (oocății). Întoarcere la biserică străbună. Icoane din biblie (Corabia lui Noe, Potopul, Turnul Babilon). Rugă (versuri). Darul crucii (povești). Moartea Voievodului (versuri). Graba strică treaba. Lăsați-vă de beutură! Zece porunci pentru mame. Copil cu cornițe. În atențiunea cititorilor. Feturite: 1. Rostul pământului. 2. Ouă roșii. 3. Răspuns. — Glume. — Târgurile. Anunțuri diferite.

Calendarul Bunului Creștin are următoarele chipuri: Avram Iancu. Casa lui A. Iancu în Vidra de sus. Neptuții lui Avram Iancu. M. Sa Regele și I. P. S. Sa Mitropolitul Nicolae stând de vorbă cu poporul. M. Sa Regina și A. S. R. Principele Carol părăsind bibliotecă din Vidra. M. S. Regina intrând în casa lui Avram Iancu. M. Sa Regina în Vidra de sus. M. Sa Regina în Câmpeni. Terasă în fața casei Iancului. Prinț. Carol spre Găina. Înaintea locuinței regale din Câmpeni. Tărâniș așteaptă pe M.M. LL. Preș. Asociațiunii V. Goldiș la Vidra. — Icoane din Biblie. — Biserici călătoare. Din mormântul lui Tutankamon. Țigări care se beau. Bumbacul la noi. Un rege al grașilor.

În celelalte părți ale Calendarului se află: Cronologia, zilele și lunile de peste an, mersul vremii; însemnarea târgurilor, întocmită după luni, ș. a.

Calendarul s'a tipărit în două ediții: o ediție cu **Șematismul** bisericii ortodoxe române din arhiepiscopia de Alba-Iulia și Sibiu, cu «Evidență» pentru oficiile protopresbiterale, parohiale, cathești și învățători, — și altă ediție **fără Șematism**.

Prețul: Ediția cu Șematism 32 Lei, — fără Șematism 12 Lei.

Plus porto postal Lei 5, și sânt a se trimite înainte prin mandat postal.

== Librăriilor, pentru desfacere peste 10 exemplare, se dă rabat ==